

(א) [מוספתא פ"א], (ב) [לקמן טו: טז. יח. כד: מה.], (ג) [נכרות לו. וי"ג], (ד) [נמי"א: בשה, ט] [שמות כב, ו] (ה) [ב"מ: כה"ה, ו] (ו) [נמי"א: כה"ה, ט] [וי"ג] מוספות לקמן טז. ד"ה ט"ה].

גליון הש"ס

נב"י ובפירוקא דאביי פ"ג. ע"י לקמן דף טז ע"א מוס' ד"ה ט"ה ר"ט: אין דהא א"ל שמואל ב"ה. לקמן דף טו ע"ב ודף לו ע"ב:

רבינו הגנאל

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. אס יזיק הוא את אחרים: איני והא תני רב יוסף. אדרבי אלעזר פריך: והפונדק. בית גדול שרגלין אורחים ואכסנאין ללון בו ואס הזיק זה את זה חייב אשן ורגל ולא היו כה"ר דהואיל ואינו מיוחד לבני רשות הרבים אלא לאומן הדין בו כשה"ר אחר קרינן ביה שהרי ע"י שמירות הם דרים שם: וספזר דמסניסא לא פליגי. ליתכא ברייתא דקאי כותמי והתניא ד' כללות כו': חייב ככל לקמן מפרש שאפילו קרן תמה משלם נזק שלם הואיל ונכנס לרשותו והזיקה: פטור מכל דלמחר ליה מוכר כרשומי מאי בעי: על השן ורגל. ללא קרינן ביה כשה"ר אחר"י דמשמע שיהא מיוחד לניזק אכל על הנגיפה ועל הנגיפה והנשיכה והרצילה והבעיטה שהן מולדומיו של קרן תם משלם חצי נזק דכה"ר הוא שהרי לשיניהן רשות בו: לא לזה ולא לזה. מפרש לקמיה דאינו של שיניהן אלא של אחד מהן של נזק: חייב זה על השן ועל הרגל. ו"ש: ועל הנגיפה כו'. ולקמן פריך הן תנא רישא דכתנא דניזק אפילו קרן תמה משלם נ"ש: פטור זה על השן ועל הרגל. והיינו כ"ר אלעזר: וקפידן גמרא קשיא אהדדי: כי טניא הוה. דפטור: כה"ר המיוחד לזה ולזה. לפירות ולשוורים דהוה ליה חצר השותפין לגבי שן ולגבי קרן הלך בשן פטור כה"ר"י וזקן תמה ח"נ כה"ר"י משלם: ודרב יוסף כה"ר ופריך במיוחדת לזה ולזה שלא היה לו להכניס שם שוורים ולא דמי לכה"ר: פונדק אינו מיוחד לשוורים לפי ששם מונחת פרגמטיא של סוחרים ואינו מניחין ליכנס שם שוורים שלא יחפזו ויטנפו כליהם: סתם צקעה רועים שם שוורים: בעינן שדה אחר וליכא. שהרי יש לניזק רשות זה להכניס פירותיו: שדה אחר קרינן ביה. שהרי נכנס לשוורים: אמוראי נמי לא פליגי. דהא דרב חסדא כשה"ר מיוחדת לשוורים רב יוסף בחצר המיוחדת לשיניהן בין לפירות בין לשוורים. והתני רב יוסף בחצר המיוחדת לשיניהן לפירות ולא לשוורים, ושטתה היא. ואמרי' כיון דשנתת להו למתנתא, שני נמי לאמוראי ואי' רב חסדא דחייב על השן ועל הרגל בחצר המיוחדת לפירות ולא לשוורים, ור' אלעזר דפטור בחצר המיוחדת לשיניהן, ואם תמצא לומר פליגי, בקשיא דר' זורא דאמרי' כיון דמיוחדת לפירות הא בעינא ובער בשדה אחר וליכא. ופריך אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה. ר' אלעז' ב"י זורא רוב חסדא כאביי. גופה, ד' כללות היה ר' שמעון בן אלעזר [אומר, בנויקין] כל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל. וירידין מרלא קתני חייב על הכל

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

יד.

עין משפט
נר מצוה

קלח א מיי פ"ד מה"ל טקי ממון הלכה י ט"מ סימן ש"ו ט"ט ט"ז וסימן שמו: קל"ב ב ג מיי פ"א שם ט"ה ז ט"מ סימן שפט ט"ט ט"ז ט"ח סימן שפט ט"ט י: ק"ב ד ה מיי שם ה"ל ח ט"ט שם שטף י"א: קמ"א ו מיי שם הלכה ט ט"ט שם שטף י"ב: קמ"ב ז מיי שם הלכה ח ועיין במ"מ ט"ט ט"ט שם שטף י"א: קמ"ג ח מיי שם ט"ט ט"ט שם שטף י"ב: קמ"ד ט מיי שם הלכה ט ט"ט ט"ט שם שטף י"ג: יד:

תורה אור השלם

1. כי יבצר איש שדה או כרם ושלח את בעירו ובער בשדה אחר מטיב שדהו ומיטב פרמו שלם: שמות כב ד

רבינו הגנאל (המשך)

דמשמע על קרן ועל השן ועל הרגל, אלא קתני חייב בכל דמשמע בכל הנזק, שמעין מינה דל' טרפון היא דאמ' קרן בחצר הנזק נזק שלם משלם. והא דר' טרפון בפרק כיצד, וירידין תוב סמיא דקתני לא לזה ולא לזה, אלא דחת מיניהו והוא דניזק קתני תם משלם חצי נזק. וישא ר' טרפון וסיפא רבנן. אין האמ' ליה שמואל לרב יהודה שבוק מתני' ותא בתרא, פירושו בשמועה שאחרי זאת כו'. ובא רבינא וחורצה הכי כגון חצר המיוחדת לפירות ולגבי רשות הרבים, ואקשי' עליה אי הכי ד' כללות ג' הוה, לניזק ולא למזיק חייב בכל. לניזק פטור בכל. לזה לפירות חייב בכל א. ולשיניהן לשוורים תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם תנה ג' דינים.

(א) גלגלה דכוונת ה"ר לומר, שהחצר מיוחדת לפירות רק לאחד מהם, הנה שזוא חצר השותפין, ולא חייב המזיק על הכל, וכן הוה. וכן הוה שהחצר הוא רשות לשיניהן לשוורים.

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואס תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משא"ל:

מ"י א פ"ג. הו מני לאוקמי ההיא דרב יוסף לא לזה ולא לזה לשוורים ולפירות דחד:

א"א ז"ה ו"א ז"ה פ"ד א"א ז"ה. ר"מ גרים לא לזה ולא לזה לשוורים דגבי שן הוה חצר הנזק שהזיק פירות אכל גבי שוורים ה"ל קרן כה"ר כיון שלא היה להם רשות ליכנס ול"ג כמו שכתוב בספריס וזה וזה לשוורים דא"כ גבי שן לא היה לו ליחשב חצר הנזק כיון שיש רשות לכל חד וחד להכניס שם שורו כדמוכח לעיל ולא צ"ל לאוקמא לזה ולזה לפירות ולא לשוורים דלא כ"ר זורא ועוד דלישנא לא משמע הכי):

א"י הכי ארבעה שלשה הוו. בשלמא לשמואל דמוקי רישא רבי טרפון וסיפא רבנן אלטרין סיפא לאשמועינן לאפוקי מדרבי טרפון אלא לרבינא לא לרבינא כלל דלגבי שן הוה חצר הנזק שמעינן מכל שהוא רשות לניזק וקרן כה"ר שמעינן מתנא השותפין והצקעה: פרה

השותפין והבקעה פטור בה על השן ועל הרגל קשיא אהדדי כי תניא התיא בחצר מיוחדת לזה ולזה בין לפירות בין לשוורים התיא חייב יוסף בחצר מיוחדת לפירות ואינה מיוחדת לשוורים דלגבי שן הוה חצר הנזק דיקא נמי דקתני הכא דומיא דפונדק וקתני התם דומיא דבקעה שמע מינה מתקיף לה רבי זירא כיון דמיוחדת לפירות הא בעינן יבוער בשדה אחר וליכא א"ל אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה א"ל רב אחא מדיתאי לרבינא לימא מודמתניא לא פליגי אמוראי נמי לא פליגי אמר ליה אין ואם תמצא לומר פליגי בקושיא דרבי זירא ° ובפירוקא דאביי פליגי: גופא ארבעה כללות היה רבי שמעון בן אלעזר אומר בנוקין כל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל על הכל לא קתני אלא חייב בכל בבולי נזק מני ° רבי טרפון היא דאמר משונה קרן בחצר הנזק נזק שלם משלם אימא סיפא לא לזה ולא לזה כגון חצר שאינו של שיניהן חייב בה על השן ועל הרגל מאי לא לזה ולא לזה אולימא לא לזה ולא לזה כלל אלא דאחר והא בעינא ובער בשדה אחר וליכא אלא פשימא לא לזה ולא לזה אלא דחד וקתני סיפא תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם אתאן לרבנן דאמרי ° משונה קרן בחצר הנזק חצי נזק הוא דמשלם רישא רבי טרפון וסיפא רבנן ° אין דהא אמר ליה שמואל לרב יהודה ° שיננא שבוק מתניתין ותא אבתראי רישא רבי טרפון וסיפא רבנן רבינא משמיה דרבא אמר כולה רבי טרפון היא ומאי לא לזה ולא לזה לא לזה ולא לזה לפירות אלא דחד לזה ולזה לשוורים ° דלגבי שן הוה חצר הנזק לגבי קרן הוה חצר הרבים א"ה ארבעה שלשה הוו אמר רב נחמן בר יצחק שלשה

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואס תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משא"ל:

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. אס יזיק הוא את אחרים: איני והא תני רב יוסף. אדרבי אלעזר פריך: והפונדק. בית גדול שרגלין אורחים ואכסנאין ללון בו ואס הזיק זה את זה חייב אשן ורגל ולא היו כה"ר דהואיל ואינו מיוחד לבני רשות הרבים אלא לאומן הדין בו כשה"ר אחר קרינן ביה שהרי ע"י שמירות הם דרים שם: וספזר דמסניסא לא פליגי. ליתכא ברייתא דקאי כותמי והתניא ד' כללות כו': חייב ככל לקמן מפרש שאפילו קרן תמה משלם נזק שלם הואיל ונכנס לרשותו והזיקה: פטור מכל דלמחר ליה מוכר כרשומי מאי בעי: על השן ורגל. ללא קרינן ביה כשה"ר אחר"י דמשמע שיהא מיוחד לניזק אכל על הנגיפה ועל הנגיפה והנשיכה והרצילה והבעיטה שהן מולדומיו של קרן תם משלם חצי נזק דכה"ר הוא שהרי לשיניהן רשות בו: לא לזה ולא לזה. מפרש לקמיה דאינו של שיניהן אלא של אחד מהן של נזק: חייב זה על השן ועל הרגל. ו"ש: ועל הנגיפה כו'. ולקמן פריך הן תנא רישא דכתנא דניזק אפילו קרן תמה משלם נ"ש: פטור זה על השן ועל הרגל. והיינו כ"ר אלעזר: וקפידן גמרא קשיא אהדדי: כי טניא הוה. דפטור: כה"ר המיוחד לזה ולזה. לפירות ולשוורים דהוה ליה חצר השותפין לגבי שן ולגבי קרן הלך בשן פטור כה"ר"י וזקן תמה ח"נ כה"ר"י משלם: ודרב יוסף כה"ר ופריך במיוחדת לזה ולזה שלא היה לו להכניס שם שוורים ולא דמי לכה"ר: פונדק אינו מיוחד לשוורים לפי ששם מונחת פרגמטיא של סוחרים ואינו מניחין ליכנס שם שוורים שלא יחפזו ויטנפו כליהם: סתם צקעה רועים שם שוורים: בעינן שדה אחר וליכא. שהרי יש לניזק רשות זה להכניס פירותיו: שדה אחר קרינן ביה. שהרי נכנס לשוורים: אמוראי נמי לא פליגי. דהא דרב חסדא כשה"ר מיוחדת לשוורים רב יוסף בחצר המיוחדת לשיניהן בין לפירות בין לשוורים. והתני רב יוסף בחצר המיוחדת לשיניהן לפירות ולא לשוורים, ושטתה היא. ואמרי' כיון דשנתת להו למתנתא, שני נמי לאמוראי ואי' רב חסדא דחייב על השן ועל הרגל בחצר המיוחדת לפירות ולא לשוורים, ור' אלעזר דפטור בחצר המיוחדת לשיניהן, ואם תמצא לומר פליגי, בקשיא דר' זורא דאמרי' כיון דמיוחדת לפירות הא בעינא ובער בשדה אחר וליכא. ופריך אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה. ר' אלעז' ב"י זורא רוב חסדא כאביי. גופה, ד' כללות היה ר' שמעון בן אלעזר [אומר, בנויקין] כל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל. וירידין מרלא קתני חייב על הכל

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואס תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משא"ל:

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואס תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משא"ל:

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואס תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משא"ל: